

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки
Кафедра лісового та садово-паркового господарства

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з науково-педагогічної і
навчальної роботи та рекрутації

проф. Гаврилюк С. В.

Протокол № 2 від 18.10. 2017 р.

ПРОГРАМА

вибіркової навчальної дисципліни

АГРОТЕХНІКА ЛІСОПАРКОВОГО БУДІВНИЦТВА

підготовки магістра

спеціальності – 206 „Садово-паркове господарство”

освітньої програми (спеціалізації) „Садово-паркове господарство”

Луцьк – 2017

Програма навчальної дисципліни «Агротехніка лісопаркового будівництва» підготовки магістра галузі знань 20 Аграрні науки та продовольство, спеціальності 206 Садово-паркове господарство, за освітньою програмою Садово-паркове господарство

Розробник:

кандидат сільськогосподарських наук,
доцент кафедри лісового та садово-
паркового господарства

В.В. Андреева

Рецензент:

кандидат біологічних наук,
доцент кафедри ботаніки

І. І. Кузьмішина

Програма навчальної дисципліни затверджена на засіданні

кафедри лісового та садово-паркового господарства

протокол № 1 від 18 серпня 2017 р.

Завідувач кафедри: (проф. Шевчук М.Й.)

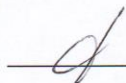
Програма навчальної дисципліни

схвалена науково-методичною комісією біологічного факультету

протокол № 1 від 6. 09. 2017 р.

Голова науково-методичної

комісії факультету

(доц. Дмитроца О. Р.)

Програма навчальної дисципліни

схвалена науково-методичною радою університету

протокол № 2 від 18. 10. 2017 р.

Програма навчальної дисципліни схвалена науково-методичною радою Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки

© Андреева В.В., 2017

1. Опис навчальної дисципліни

Таблиця 1

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни
Денна форма навчання	20 Аграрні науки та продовольство, 206 Садово-паркове господарство, Садово-паркове господарство, магістр	Вибіркова
Кількість годин/кредитів 150/5		Рік навчання 6
		Семестр 11-ий
		Лекції 22 год.
		Лабораторні 20 год.
		Консультації 10 год.
ІНДЗ: немає		Самостійна робота 98 год.
		Форма контролю: екзамен

2. АНОТАЦІЯ КУРСУ:

Предметом вивчення навчальної дисципліни є особливості агротехнічних заходів з створення та експлуатації садово-паркових об'єктів.

Міждисциплінарні зв'язки: дисципліна «Агротехніка лісопаркового будівництва» має тісні зв'язки з такими дисциплінами як садово-паркове будівництво, дендрологія, лісознавство, фітопатологія, ґрунтознавство, екологія, луківництво та газони, експлуатація садово-паркових об'єктів, лісопаркове господарство, організація парків та лісопарків.

Мета дисципліни – теоретична підготовка фахівців з питань організації агротехнічних робіт на садово-паркових об'єктах: створення, формування декоративних, стійких до несприятливих умов навколишнього середовища насаджень і утримання їх у належному стані у містах та інших населених пунктах України.

У освітньо-професійній програмі підготовки фахівців дисципліна вважається вибірковою.

В процесі вивчення дисципліни студент отримує теоретичні знання і практичні навички з питань організації та проведення агротехнічних робіт на садово-паркових об'єктах, зі складом і змістом пошукових та проектних

робіт, з особливостями здачі у експлуатацію і утримання садово-паркових об'єктів різного функціонального призначення.

3. КОМПЕТЕНЦІЇ

До кінця навчання студенти будуть компетентними у таких питаннях:

планування та організація робіт із влаштування, формування і догляду за декоративними насадженнями на садово-паркових об'єктах;

способи оцінки стану і якості утримання об'єкту;

особливості утримання та експлуатації дерев'янистих і трав'янистих рослин насаджень садово-паркових об'єктів.

складання технологічних карт агротехнічних робіт, враховуючи послідовність їх проведення і сезонність виконання проекту, розраховувати об'єми робіт;

діагностика стану декоративних насаджень;

розробка диференційованої системи догляду за насадженнями та правила їх експлуатації на садово-паркових об'єктах.

4. ІНФОРМАЦІЙНИЙ ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Таблиця 2

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин				
	Усього	у тому числі			
		Лекції	Лаб.	Конс.	Сам. роб.
Змістовий модуль 1. Особливості посадки та догляду за деревними рослинами на садово-паркових об'єктах					
Тема 1. Правові основи організації агротехнічних робіт.	12	2	2	-	8
Тема 2. Агротехнічна підготовка територій.	12	2	2	-	8
Тема 3. Особливості проведення посадкових робіт.	14	2	2	-	10
Тема 4. Догляд за рослинами у насадженнях	12	2	2	-	8
Тема 5. Формування деревних рослин.	14	2	2	2	8
Тема 6. Шляхи підвищення стану насаджень у складних урбоекологічних умовах.	14	2	2	2	8
Тема 7. Класифікація та призначення газонів. Утримання газонних	12	2	2	-	8

покрить. Ремонт газонів.					
Змістовий модуль 3. Декоративне оформлення садово-паркових об'єктів					
Тема 8. Класифікація елементів декоративного оформлення та особливості їх закладення.	14	2	2	2	8
Тема 9. Технологічні операції зі створення і утримання квітників.	12	2	2	-	8
Тема 10. Агротехніка висадки і догляд за рослинами у вертикальних садах.	12	2	2	-	8
Тема 11. Підбір рослин та особливості створення посадок у кам'янистих садах.	10	-	-	2	8
Тема 12. Утримання кам'янистих садів.	12	2	-	2	8
Усього годин	150	22	20	10	98

5. ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОГО ОПРАЦЮВАННЯ

Таблиця 3

№ з/п	Тема	Кількість годин
1.	Основні положення, терміни та поняття, які застосовуються у садово-парковому будівництві	6
2.	Законодавча база, яка регулює питання садово-паркового господарства та будівництва України	6
3.	Послідовність оформлення документів на проведення робіт із садово-паркового будівництва	6
4.	Нормативні документи щодо організації агротехнічних робіт на садово-паркових об'єктах	6
5.	Заходи із визначення, збереження і захисту існуючих насаджень	6
6.	Операції із підготовки ґрунтів	6
7.	Загальні положення із розроблення технологічних карт, перелік агротехнічних заходів із утримання насаджень, норми і кратність проведення агротехнічних заходів	6
8.	Посадкові роботи, їх організація та умови проведення	66
9.	Посадка стандартних та крупномірних саджанців дерев і кущів	6
10.	Догляд за деревами і кущами після посадки, у процесі життєдіяльності та методи їх формування і реконструкції	6
11.	Догляд за деревами і кущами в процесі експлуатації різних видів зелених насаджень	6
12.	Догляд за живоплотами	6

13.	Агротехнічні прийоми при догляді за виткими і ампельними рослинами	6
14.	Догляд за газонами різних типів. Поточний і капітальний ремонт газонів. Машини і механізми для проведення комплексного догляду за газонами та їх технічні характеристики	6
15.	Вивчення основних принципів композиції декоративних рослин у кам'янистих садах	4
16.	Підбір рослинного матеріалу і ґрунтових сумішей для оформлення садово-паркових об'єктів кам'янистими садами	2
17.	Складання композиційного вирішення території за допомогою кам'янистих садів	2
18.	Класифікація садів на штучних основах. Вивчення конструкцій, матеріалів та сучасних технологій при будівництві садів на штучних основах	2
19.	Підбір рослинного матеріалу, ґрунтових сумішей та контейнерів для оформлення саду на штучній основі декоративними насадженнями	2
20.	Складання композиційного вирішення території саду на штучній основі за рахунок декоративних насаджень	2
21.	Разом	98

5. РОЗПОДІЛ БАЛІВ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Таблиця 4

Поточний контроль (мах = 40 балів)										Модульний контроль (мах = 60 балів)		Загальна кількість балів
Модуль 1										Модуль 2		
ЗМ 1	ЗМ 2					ЗМ 3				МКР 1	МКР 2	
Лр 1	Лр 2	Лр 3	Лр 4	Лр 5	Лр 6	Лр 7	Лр 8	Лр 9	Лр 10			
4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	30	30	100

Усні відповіді оцінюються за такими критеріями:

1 бал – відповідь поверхнева на основі прочитаної лекції; відповідь хаотична, фрагментарна; відтворення заученого матеріалу без усвідомлення його суті; розуміння і розкриття лише окремих позицій.

2 бали – відповідь послідовна, недостатньо структурована; роз'яснення переважної кількості позицій (без виділення основних позицій);

використання тексту лекції та одного підручника.

3 бали – відповідь логічна, чітка, структурована; глибоке розуміння матеріалу, яке включає узагальнені, систематизовані позиції; побудована на основі матеріалу лекції та кількох підручників.

4 бали – відповідь чітка, структурована, логічна; включає узагальнені, систематизовані позиції; побудована на основі матеріалу лекції та кількох підручників; аргументоване посилання на додаткові наукові джерела, спеціальну літературу, власні наукові доробки; наведення власних прикладів; порівняльний аналіз.

Проміжний контроль (модульна контрольна робота) проводиться письмово. Модульний зріз передбачає розв'язання 30 тестових завдань, які складаються на основі лекційного курсу, практичних робіт і питань, які виносяться на самостійне опрацювання. Правильне розв'язання тестового завдання оцінюється в *1 бал*. Максимальна кількість балів, яку студент може отримати за один модульну контрольну роботу – *30 балів* (загалом 60 балів за дві модульні контрольні роботи).

Підсумковий контроль – екзамен. Оцінювання знань студентів здійснюється за результатами поточного й модульного контролю. При цьому завдання із цих видів контролю оцінюються в діапазоні від 0 до 100 балів включно.

Шкала оцінювання (національна та ECTS)

Таблиця 5

Оцінка в балах за всі види навчальної діяльності	Оцінка
90 – 100	Відмінно
82 – 89	Дуже добре
75 - 81	Добре
67 -74	Задовільно
60 - 66	Достатньо
1 – 59	Незадовільно

6. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна:

1. Атаманюк Ю. А. Реконструкция городских зелёных насаждений / Ю. А. Атаманюк, Л. Л. Костюченко, Я. В. Остапенко. – К. : “Будівельник”, 1987. – 238 с.
2. Боговая И .О. Озеленение населённых мест / И. О. Боговая, В. С. Теодоронский. – М. : ВО “Агропромиздат”, 1990. – 219 с.
3. Бондарь Ю. А. Ландшафтная реконструкция городских садов и парков / Ю. А. Бондарь, Н. П. Абесинова, Е. Н. Никитина. – Киев: “Будівельник”, 1982. – 60 с.
4. Брунс Пфланцен. Уход за декоративными растениями / Брунс Пфланцен. – М. : Глобус, 2000. – 112 с.
5. Ерохина Г. П. Озеленение населённых мест / Г. П. Ерохина, Г. П. Жеребцова, Т. И. Вольфтруб; под. ред. В. И. Ерохиной. – М. : Стройиздат, 1987. – 480 с.
6. Інструкція з технічної інвентаризації зелених насаджень у містах і селищах міського типу України : ГКН 03. 08. 007 - 2002: Затверджено наказом Держбуду України 24. 12. 2001 № 226. – К., 2002. – 20 с.
7. Краткий справочник архитектора. Ландшафтная архитектура / [под. ред. И. Д. Родичкина]. – К. : Будівельник, 1990. – 336 с.
8. Кудрявец Р. П. Обрезка плодовых и декоративных деревьев и кустарников / Р. П. Кудрявец. – М. : Издательский Дом МСП, 2004. – 224 с.
9. Кучерявий В. П. Озеленення населених місць / В. П. Кучерявий. – Львів : Світ, 2005. – 456 с.
10. Лаптев А.А., Глазачев Б.А., Маяк А.С. Справочник работника зеленого строительства. – К.: Будивельник, 1984. -152 с.
11. Лунц Л. Б. Городское зелёное строительство / Л. Б. Лунц. – М., 1966. – 247 с.

- 12.Порайонний асортимент дерев та кущів України / за редакцією Калініченка О. А. – К. : ДІЖКГ, 1998. – 188 с.
- 13.Правила утримання зелених насаджень міст та інших населених пунктів України / Затв. нак. Держжитлокомунгоспу України 29.07.1994 р. № 70. – К., 1995. – 64 с.
- 14.Пушкар В. В. Дизайн квітників : навчальний посібник / В. В. Пушкар, А. Д. Жирнов, О. К. Вільгельм-Швадчак. – К. : ДАКККиМ, 2003. – 92 с.
- 15.Рубцов Л. И. Справочник по зелёному строительству / Л. И. Рубцов, А. А. Лаптев. – К. : Будивэльнык, 1971. – 312 с.
- 16.Создание и содержание городских газонов / [З. М. Уразбахтин, К. М. Симонян, М. С. Циркова и др.] ; под ред. З. М. Уразбахтина. – М. : Евролинц, 2004. – 111 с.
- 17.Теодоронский В. С. Садово-парковое строительство /В. С. Теодоронский. – М. : ГОУ ВПО МГУЛ, 2003. – 336 с.
- 18.Теодоронский В. С. Садово-парковое строительство и хозяйство / В. С. Теодоронский, А. И. Белый. – М. : Стройиздат, 1989. – 350 с.
- 19.Яковлевас-Матецкис К. М. Комплексное благоустройство промышленных территорий / К. М. Яковлевас-Матецкис. – К. : Будивэльнык, 1989. – 136 с.

Додаткова:

- 20.Артемьев А. С. Основы лесопаркового хозяйства / А. С. Артемьев.– М., 1999. – 160 с.
- 21.Боговая И. О. Ландшафтное искусство: Учеб. для вузов / И. О. Боговая, Л. Н. Фурсова. – М.: Агропромиздат, 1988. – 233 с.
- 22.Временная методика определения рекреационных нагрузок на природные комплексы при организации туризма, экскурсий, массового повседневного отдыха и временные нормы этих нагрузок / Гослесхоз СССР. – М., 1987. – 34 с.
- 23.Временные технические указания по устройству лесов рекреационного значения / Всесоюзное Объединение Леспроект. – М., 1981.– 202 с.

24. Гальперин М. И. Организация хозяйства в пригородных лесах / М. И. Гальперин. – М.: Лесн. пром-сть, 1967. – 231 с.
25. Казанская Н. С. Рекреационные леса / Н. С. Казанская, В. В. Ланина, Н. Н. Марфенин. – М.: Лесн. пром-сть, 1977. – 96 с.
26. Ковтунов В. П. Особенности лесоустройства лесов зеленых зон / В. П. Ковтунов. – М.: Гослесбумиздат, 1962. – 137 с.
27. Курамшин В. Я. Ведение хозяйства в рекреационных лесах / В. Я. Курамшин. – М.: Агропромиздат, 1988. – 208 с.
28. Тарасов А. И. Рекреационное лесопользование / А. И. Тарасов. – М.: Агропромиздат, 1986. – 176 с.

7. ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДО ЕКЗАМЕНУ

1. Обґрунтуйте порядок проведення підготовчих робіт на ландшафтних об'єктах.
2. Обґрунтуйте сучасну класифікацію газонів.
3. Обґрунтуйте види рослин, які застосовуються для влаштування різних типів газонів на об'єктах ландшафтного будівництва.
4. Проаналізуйте основні правила, яких слід дотримуватись при проведенні посадкових робіт на об'єктах ландшафтного будівництва.
5. Проаналізуйте технологію створення газонів на відкосах і крутих схилах.
6. Обґрунтуйте заходи щодо визначення і збереження існуючих цінних насаджень.
7. Обґрунтуйте строки проведення посадкових робіт на садово-паркових об'єктах.
8. Зазначте та опишіть, які роботи проводять під час поточного ремонту газонів.
9. Проаналізуйте способи підготовки природних ґрунтів на об'єктах ландшафтного будівництва.
10. Проаналізуйте документи, які дають право на проведення садово-паркових робіт на ландшафтних об'єктах.
11. Проаналізуйте методи підрахунку балансу земляних робіт на садово-паркових об'єктах.
12. Охарактеризуйте склад та зміст паспорту садово-паркового об'єкту.
13. Охарактеризуйте основні правила утримання та охорони зелених насаджень в містах та інших населених пунктах.

14. Зазначте якими організаціями здійснюється контроль за станом зелених насаджень в містах та інших населених пунктах України.
15. Охарактеризуйте виткі рослини для оформлення терас.
16. Зазначте деревно-кущові рослини, які використовують для прикрашення терас (види рослин, їх основні біологічні властивості тощо).
17. Наведіть та охарактеризуйте гарноквітучі та декоративно-листяні рослини для оформлення терас.
18. Розмежуйте поняття «балансоутримувач», «власник земельної ділянки», «користувач земельної ділянки».
19. Зазначте основні види робіт на ландшафтних об'єктах, які передують виконанню садово-паркових робіт, та дайте їх характеристику.
20. Зазначте етапність виносу проекту в натуру на ландшафтних об'єктах.
21. Опишіть основні роботи, які необхідно виконати для підготовки ґрунтів на трансформованих територіях.
22. Опишіть основні роботи, які необхідно виконати на етапі приготування сумішей та замінників родючих ґрунтів.
23. Опишіть основні роботи, які необхідно виконати на садово-паркових об'єктах для приготування компостів.
24. Опишіть особливості використання торфу на ландшафтних об'єктах.
25. Наведіть та охарактеризуйте джерела отримання садивного матеріалу деревних рослин.
26. Охарактеризуйте особливості проведення посадкових робіт на міських вулицях.
27. Вкажіть етапність проведення посадкових робіт на садово-паркових об'єктах (строки, умови, особливості).
28. Охарактеризуйте особливості проведення посадкових робіт за участю крупномірних деревних рослин.
29. Наведіть і опишіть порядок проведення інвентаризаційних робіт на садово-паркових об'єктах.
30. Вкажіть, які роботи входять до камеральних інвентаризаційних робіт та дайте їх характеристику.
31. Зазначте перелік операцій із догляду за різними групами рослин, які входять до виробничого процесу утримання садово-паркових об'єктів.
32. Опишіть особливості догляду за живоплотами (операції, норми, кратність проведення).
33. Опишіть особливості догляду за квітниками (операції, норми, кратність проведення).
34. Опишіть особливості догляду за виткими рослинами (операції, норми, кратність проведення).

35. Опишіть особливості догляду за деревними рослинами (операції, норми, кратність проведення).
36. Опишіть особливості догляду за кущовими рослинами (операції, норми, кратність проведення).
37. Опишіть особливості догляду за газонами (операції, норми, кратність проведення).
38. Охарактеризуйте технології благоустрою природніх водойм.
39. Охарактеризуйте способи догляду за насадженнями після їх влаштування.
40. Проаналізуйте способи закріплення відкосів за рахунок сучасних матеріалів і технологій.
41. Обґрунтуйте необхідність застосування стимуляторів росту і розвитку при догляді за деревами і кущами. Наведіть приклади.
42. Обґрунтуйте технології проведення робіт з часткового або повного осушення території, відведеної під будівництво садово-паркового об'єкту.
43. Охарактеризуйте правила посадки стандартних саджанців дерев, кущів і ліан на постійні місця у ландшафтних об'єктах.
44. Обґрунтуйте особливості підготовки ґрунтів на наливних територіях і на територіях закритих сміттєзвалищ.
45. Охарактеризуйте агротехніку влаштування квітників із однорічних рослин.
46. Обґрунтуйте технології отримання компостів з різних органічних залишків (листя, скошеної трави, бур'янів, соломи тощо).
47. Охарактеризуйте особливості створення тимчасових і постійних прикопів садивного матеріалу на ландшафтних об'єктах.
48. Охарактеризуйте агротехніку влаштування квітників із багаторічних рослин.
49. Охарактеризуйте особливості пересадки дерев в літній період.
50. Охарактеризуйте технології влаштування кам'янистих садів.
51. Охарактеризуйте особливості пересадки дерев в зимовий період.
52. В чому сутність вертикального озеленення і які види рослин застосовуються для нього.
53. Проаналізуйте способи пересадки кущів в літній період.
54. Проаналізуйте способи обрізки дерев на садово-паркових об'єктах.
55. Охарактеризуйте формувальну обрізку дерев в різних видах зелених насаджень. В які строки вона проводиться.
56. Охарактеризуйте способи обрізки кущів у різних видах зелених насаджень.
57. Охарактеризуйте способи догляду за кореневими системами дерев і кущів.

58. Обґрунтуйте норми поливу дерев і кущів. Яка кількість поливів рослин проводиться у різних природно-кліматичних зонах.
59. Обґрунтуйте способи підживлення, які проводять при догляді за деревами і кущами на ландшафтних об'єктах.
60. Проаналізуйте методи інвентаризації зелених насаджень на садово-паркових об'єктах різного призначення.
61. Обґрунтуйте методику проведення реконструктивних рубок і пересадок дерев на садово-паркових об'єктах.
62. Охарактеризуйте способи догляду за насадженнями після їх влаштування.